

Kajúci gangster

Grzegorz Górny

25. mája 2022 ✝ *Spoločnosť*

Ako sa z neľútostného vojaka sicílskej mafie a profesionálneho vraha stal po najväčšej tragédii svojho života verný nasledovník Ježiša Krista.

Zdroj: Stockvuel

Ten výbuch otriasol celým Talianskom. 23. mája 1992 došlo na diaľnici pri meste Capaci na Sicílii k silnému výbuchu. Zabil slávneho prenasledovateľa mafie, sudcu Giovanniho Falconeho, ktorý v ten deň priletel z Ríma. Bol to práve Falcone, ktorý pred deviatimi rokmi po vražde svojho nadriadeného Rocca Chinniciho viedol protimafiánsku jednotku, ktorá viedla k tzv. Maxiprocesu. Išlo o najväčší súdny proces v dejinách talianskeho štátu, v ktorom boli súdení najvyšší predstavitelia talianskych zločineckých klanov. Falconeho následné vyšetrovania viedli k zatknutiu a odsúdeniu ďalších mafiánskych bossov.

Zlomom v jeho kariére sa stal rozhovor s Tommasom Buscettom v roku 1984. Išlo o gangstra, ktorého rok predtým vydali z Brazílie. Utiel tam po veľkej klanovej vojne medzi rodinou Corleone a Cosa Nostrou. Keďže jeho príbuzní boli zavraždení, prisahal vrahom pomstu. Rozhodol sa prelomiť omertu, tzn. mlčanlivosť, ktorá zaväzovala členov mafie. Po rozhovore so sudcom Falconom sa rozhodol spolupracovať s justíciou. Kajúci sa gangster údajne povedal sudcovi:

„Budte opatrní! Najprv sa pokúsia zabiť mňa a potom sa pokúsia zabiť vás, až kým sa im to nepodarí.“

O osem rokov neskôr sa tak skutočne stalo. Na príkaz dvoch bossov klanu Corleone, Salvatora „Totò“ Riina a Giovanniho Brusciho, mafia vyhodila do vzduchu diaľnicu na úseku, po ktorom cestoval nenávidený sudca. Bola to obrovská logistická operácia, ktorej príprava trvala niekoľko mesiacov. Útok bol úspešný napriek tomu, že kolóna áut sa rútila rýchlosťou stošesťdesiat kilometrov za hodinu. Giovanni Falcone, jeho manželka a traja osobní strážcovia zahynuli. Jedným z organizátorov bol tridsaťosemročný Santino Di Matteo, zatknutý 4. júna 1993. Obvinený zo spáchania desiatich vražd sa rozhodol stať policajným informátorom.

Zdroj: flickr.com

Mafiánsky kódex cti

Santino Di Matteo patril do rodiny Altofonte, ktorá bola úzko spätá s Corleoneho sicílskym klanom. Ako mnohí mladí muži z jeho prostredia vyrastal v kulte mafie, v ktorej vládol svojský kódex cti. Rýchlo sa stal vojakom tejto organizácie. Najprv sám vykonával popravy a potom dohliadal na ich vykonávanie. Práve on dohliadal na spomínaný útok na diaľnici. Svoju úlohu splnil dokonale, hoci mal o tejto činnosti vážne pochybnosti. Veril, že „Totò“ Riina robí chybu, keď vyhlasuje vojnu talianskemu štátu. Nemýlil sa: postupné vraždy sudcov, prokurátorov, policajtov a politikov spôsobili, že úrady začali boj s mafiou na život a na smrť.

Po Falconeho vražde sa klan Corleoneovcov rozhodol osláviť víťazstvo. Zatiaľ čo Riina a jeho spoločníci si pripíjali šampanským, Di Matteo a jeho priateľ Salvatore Cancemi mali od eufórie ďaleko. Vymieňali si medzi sebou tiché poznámky, že čoskoro ich *capo di tutti capi* všetkých zničí. Nebola to náhoda, že krátko nato obaja gangstri prejavili vo väzbe ľútosť a dohodli sa na porušení omerty. Skôr ako sa tak stalo, bol Riina 15. januára 1993 zatknutý políciou. Počas zatýkania bude tvrdiť, že je obyčajný účtovník a v živote nepočul o mafii.

Bol konfrontovaný s výpoveďou Di Mattea, ktorý v rámci programu na ochranu svedkov začal donášať na svojho šéfa. V odvetu mu mafia 23. novembra 1993 uniesla 12-ročného syna Giuseppeho. Gangstri sa prezliekli za policajtov a povedali chlapcovi, že ho odvedú k jeho otcovi, ktorý bol v tom čase pod ochranou na tajnom mieste. V skutočnosti chceli Santina prinútiť, aby mlčal. Najprv sa podvolil, ale neskôr s vyšetrovateľmi naďalej spolupracoval. Neveril, žeby mafia mohla ublížiť dieťaťu – kódex cti to zakazoval.

V októbri 1995 Di Matteo na tridsaťšesť hodín zmizol zo svojho úkrytu. Snažil sa nájsť svojho syna, ale neúspešne. Celkovo strávil chlapec v zajatí sedemsto sedemdesiatdeväť dní. Počas tohto obdobia ho mučili a nakoniec 11. januára 1996 zavraždili a rozpustili v kyseline dusičnej. Príkaz na zabitie chlapca vydal Giovanni Brusca.

Dvaja korunní svedkovia

Santino si často spomínal na udalosť, ktorá sa odohrala pred mnohými rokmi v Camporeale. Išiel tam zabiť človeka v rámci mafiánskeho sporu. Šoféroval auto a Brusca sedel vedľa neho s puškou na kolenách. Keď videli, že muž nesie na rukách svojho vnuka, Di Matteo akciu odvolal a odložil ju na iný deň. Nebolo v jeho kódexe cti popravovať pred očami detí, nieto ich ešte vraždiť.

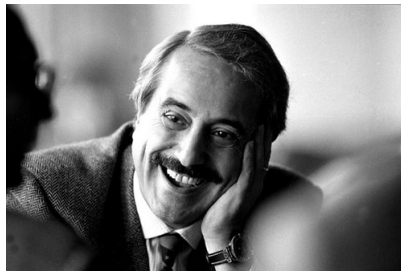
V roku 1997 sa obaja opäť stretli, tentoraz počas konfrontácie počas vyšetrovania. Brusca sa tiež rozhodol stať korunným svedkom. Vidieť vraha svojho syna. Di Matteo sa naňho chcel vrhnúť, ale zastavili ho

strážcovia. Nahnevaný povedal sudcovi:

„Sľubujem, že budem spolupracovať, ale tomuto zvieratú nič negarantujem. Ak ma s ním necháš dve minúty samého, odtrhnem mu hlavu.“

Brusca požiadal rodinu Giuseppeho Di Mattea o odpustenie, ale Santino mu odpovedal, že mu nikdy neodpustí. V tom istom roku bol odsúdený na pätnásť rokov väzenia. Brusca bol odsúdený na tridsať rokov.

V marci 2002 bol Di Matteo spolu s ďalšími štyrmi kajúcnymi gangstrami predčasne prepustený. To pobúrilo rodinu sudcu Falconeho, ktorá protestovala proti inštitútu korunného svedka, ktorý pristupoval k vrahom príliš zhovievavo, ak súhlasili so spoluprácou s políciou. Po prepustení z väzenia sa bývalý mafián rozhodol, že sa nebude skrývať, hoci mu chýbala policajná ochrana. Vrátil sa do rodného Altofonte, kde žil v dome obohnanom vysokým múrom a strážili ho dva nebezpečné psy. Jeho pokus viesť normálny život zlyhal, pretože ho miestna komunita odmietla. Potom sa odsťahoval a všetky stopy po ňom zmizli.

Sudca Giovanni Falcone

zdroj: flickr.com

Cesta k odpusteniu

Po rokoch ho našiel taliansky novinár Arturo Celletti, ktorý v roku 2015 uverejnil rozhovor so Santinom Di Matteom v novinách *Avenirre*. Vtedy už bol bývalý gangster iným človekom. Žil vo vile na okraji Ríma, ktorá kedysi patrila šéfovi mafiánskeho klanu Magliana a časom sa stala útočiskom pre približne dvadsať mužov: bývalých zločincov, ľudí na okraji spoločnosti a prisťahovalcov, ktorých cieľom bola sociálna integrácia. Staral sa o nich páter Antonio Coluccia z komunity vokalistov, ktorú založil páter Giustino Russolillo, ktorý zomrel v roku 1955 a v roku 2011 ho Benedikt XVI. vyhlásil za blahoslaveného.

Je to symbolické miesto pre Santina Di Mattea. Konkrétne ilustruje jeho životnú cestu: od služby mafii k službe Bohu. V čase, keď zmizol pre svet, došlo k jeho obráteniu. Podrobnosti tohto procesu nepoznáme. Vieme len o niektorých jeho účinkoch. Jedným zo znakov tohto obrátenia bolo, že kajúci zločinec začal používať meno, ktoré dostal pri krste: Mario.

Oveľa dôležitejšia je však *metanoia*, ktorá sa odohrala v jeho vnútri. Svedčí o tom aj spomínaný rozhovor s Arturom Cellettim. Bývalý gangster v ňom okrem iného povedal: *„Každý večer myslím na svojho syna, na to, kedy sa opäť stretneme. Bezpochyby je v nebi a ja musím tvrdo pracovať, aby som sa k nemu pripojil. Ale viem, že Boh mi odpustil. Hovorí ku mne. Hovorí mi: „Mario, chod' po tejto ceste a stretneš Giuseppeho.“*

Na otázku, či je on sám schopný odpustiť vrahovi svojho dieťaťa, keď mu Boh odpustil, Di Matteo úprimne odpovedal: *„Nie, nemôžem odpustiť. Nie som toho schopný. Brusca nie je človek, nemá v sebe nič ľudské. Ja len hovorím: „Dobrý Otče, ty mu odpusť, ja nemám tú silu.“*

Di Matteo vie, že keď sa spolieha sám na seba, nedokáže odpustiť. Vie, že je to možné iba vďaka Božej milosti, na ktorú sa treba úplne spoľahnúť. To je ešte pred ním. Našťastie mu Boh daroval ďalšieho syna a dve vnúčatá, z ktorých jedno, Francesca, sa na Giuseppeho neuveriteľne podobá.

Di Matteo často spomína aj sudcu, ktorého zavraždil: Giovanni Falcone hovorieval, že všetko má svoj začiatok a koniec. Mojm začiatkom bola tma. Zabíjal som pri pohľade do očí tých, ktorým som vzal život. Žil som v bolesti a smrti. Ale môj koniec bude ľahký. Modlím sa, aby to bolo ľahké. Modlím sa, aby moja cesta k Ježišovi Kristovi bola ešte pravdivejšia, hlbšia a zrelšia.

© **Všetky práva vyhradené. Článok bol prebraný z Polonia Christiana.**

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/kajuci-gangster/>